IZDAJATELJ:
DRUŠTVO KATOLIŠKIH PEDAGOGOV SLOVENIJE
V SODELOVANJU S **SLOVENSKIM KATEHETSKIM URADOM**

6. 9. 2020—13. 9. 2020

TEDEN VZGOJE 2020

SLOVENIJA, MOJA DOMOVINA

DRUŠTVO KATOLIŠKIH PEDAGOGOV SLOVENIJE
DKPS

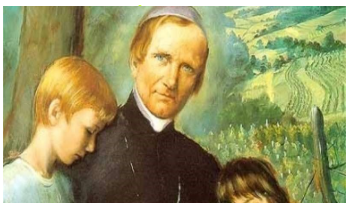

blaženi Anton Martin Slomšek

»Učence je treba seznaniti z vsemi potrebnimi rečmi, ki jih čakajo v prihodnjem javnem življenju, da bode šola deci modra priprava za javno življenje.«

(bl. Anton Martin Slomšek)

V tej številki:

UVOD	1
NAGOVOR MSGR. DR. FRANCA ŠUŠTARJA	4
OSTROGA Z AJDNE	6
DOMOVINA SKOZI OČI PRISELJENKE	8
HREPENENJE PO VEČNI DOMOVINI	10
MOJA DOMOVINA	12
LAVRA IN MEGI	14
LIKOVNE PODOBE PRETEKLOSTI	16
GRADILI BOMO	18
BLAGOSLOV ZA NOVO ŠOLSKO LETO	21
POTEK BLAGOSLOVA ZA NOVO ŠOLSKO LETO	23

UVOD

Spoštovani duhovniki, katehistinje in katehisti!

Slomškova misel nas uvede v **TEDEN VZGOJE 2020**, ki smo ga naslovili **SLOVENIJA, MOJA DOMOVINA.** Minilo je 30 let od plebiscita, na katerem smo se Slovenci odločili za svojo državo. 30 let imamo svojo državo. Kako smo z njo zadovoljni, kako teče življenje v njej, kakšen odnos imamo do svoje države, je odvisno od nas, samo od nas. Od kar imamo svojo državo, ni več tujcev, na katere bi kazali s prstom in jih obtoževali za svoje slabo počutje.

Lahko pa opazujemo sebe, kako živimo in kaj smo sposobni ustvariti. Soočiti se moramo tudi s svojimi mejami, slabostmi, svojo nekulturnostjo, patologijo, s svojim neznanjem, s svojo neolikanostjo. Lahko pa smo ponosni, da imamo svojo državo, da imamo mesto med vsemi narodi sveta, svoj glas v Evropski uniji, v Natu, v Združenih narodih.

Imamo podjetja, kmetije, ki proizvajajo. Imamo podjetne ljudi. Imamo umetnike, ki ustvarjajo na področju slikarstva, glasbe, plesa, gledališča, besedne umetnosti. Imamo športnike, ki se pod slovensko zastavo kosajo z najboljšimi športniki sveta. Imamo čudovito deželo, ki jo radi obiskujejo ljudje z vsega sveta. Ponosno lahko rečemo: »Slovenija je moja domovina. Slovenija je moja država.«

Odnos do domovine in države ustvarjajo tudi mediji, ki pogosto prikazujejo, da je v naši deželi vse narobe, in širijo nezadovoljstvo. Z mnogimi stvarmi res ne moremo biti zadovoljni, toda na mnoge stvari smo lahko ponosni. V tem letu, ko se spominjamo odločilnega dogodka v sloven-

ski zgodovini, plebiscita, odločitve za samostojno državo, bi radi obnovili hvaležnost in veselje, da imamo svojo državo. Brez potrebnega sodelovanja, tudi s tistimi, ki imajo drugačno prepričanje, tega ne bi imeli.

V *Tednu vzgoje* bi se radi Bogu zahvalili, da imamo svojo državo, da imamo svoj jezik, da imamo svoj kos zemlje, da imamo vse, kar imajo sodobne države. Imamo demokratično politično ureditev, ki je nasprotje totalitarni oblasti. Tudi to je Božji dar. Radi bi prebudili veselje, da smo, kar smo. Da bi cenili sebe, svoje sosede, sošolce, sodelavce, sovaščane in someščane. Čeprav so drugačni od nas in mislijo drugače. Vsi smo del iste države, iste kulture, iste zgodovine. Radi bi spodbudili razmislek, kako mladim predstaviti nastanek naše države. Radi bi, da bi mladi doživljali, da je lepo biti Slovenec. Predvsem pa bi v *Tednu vzgoje* radi molili. Pri vsaki sveti maši. Izrekali bomo besede zahvale Bogu za vse, kar smo in kar imamo. Izrekali bomo besede priprošnje za vse, česar nimamo in si želimo. Verujemo v moč molitve, zato bomo ta teden molili za našo domovino. Za mlade, da bi odkrili lepoto svoje dežele, svoje države in postajali njeni aktivni in odgovorni državljani. Mlade je treba že v šoli pripraviti, da bodo aktivni v javnem življenju. Demokracija smo ljudje s svojo demokratično kulturo. To pa je treba ves čas ustvarjati. K temu lahko vsak veliko prispeva.

Teden vzgoje bo potekal **od 6. do 13. septembra 2020**. Pričel se bo z **Nagovorom o vzgoji,** ki bo predstavljen na novinarski konferenci v ponedeljek, **31. avgusta 2020. Pripravil ga je škof msgr. dr. Franc Šuštar, predsednik Komisije za šolstvo pri Slovenski škofovski konferenci.** Za vsak dan je pripravljeno eno gradivo. *Teden vzgoje* se bo zaključil z blagoslovom za novo šolsko leto, kar sovpada z začetkom katehetskega leta (katehetska nedelja, 13. september). Gradivo za vsak dan obsega uvod v mašo, nagovor po evangeliju in prošnje za vse potrebe. Z blagoslovom za novo šolsko leto izražamo vero v moč Božjega varstva. Naše otroke izročamo v Božje roke, jih redno blagoslavljamo in zanje molimo. Navodila za izvedbo blagoslova so na straneh 21–23.

Društvo katoliških pedagogov Slovenije in *Slovenski katehetski urad* sta 25. septembra 2004 blaženega Antona Martina Slomška razglasila za skupnega zavetnika. Vsako leto romamo na Ponikvo, tudi letos bomo tam 26. septembra 2020. Pridružite se nam v molitvi, na predavanju in pri podelitvi Slomškovih priznanj. *Teden vzgoje* izročamo v priprošnjo bl. Antonu Martinu Slomšku. Hvala vsem, ki sodelujete v *Tednu vzgoje*. Z vami smo povezani v molitvi za našo domovino.

p. Silvo Šinkovec,
duhovni vodja DKPS

Marija Žabjek,
predsednica DKPS

Grb Republike Slovenije
Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Grb_Slovenije

Ponosno lahko rečemo: **»Slovenija je moja domovina. Slovenija je moja država.«**

Zastava Republike Slovenije
Vir: http://stajerska.eu/slo_simboli/

NEDELJA, 6. 9. 2020
SVETI BERTRAND
UVOD V SVETO MAŠO: Ana Zidar
NAGOVOR: msgr. dr. Franc Šuštar
PROŠNJE: Matevž Vidmar

UVOD V SVETO MAŠO

Danes goduje sv. Bertrand. V starosti 74 let je prevzel vodenje oglejskega patriarhata. Uspelo mu je urediti versko in cerkveno življenje, vzpostaviti red, pridobiti ukradena posestva ter doseči mir in sporazum s sosedi. Po njegovi zaslugi so se v deželo vrnili mir, blaginja, moralni, duhovni in kulturni preporod. Tudi identiteta slovenskega naroda je neločljivo povezana s kulturo. Kaj pravzaprav je kultura? Slovar slovenskega knjižnega jezika kulturo opredeljuje kot skupek dosežkov, vrednot človeške družbe, kot rezultat človekovega delovanja, ustvarjanja. V tem širokem pomenu ji lahko rečemo tudi civilizacija ali omika. Prepogosto jo razumemo le kot umetniško ustvarjanje. S kulturo se srečujemo vsakodnevno, a v Sloveniji imamo dan, ko jo še posebej praznujemo. To je 8. februar, Prešernov dan ali kulturni praznik. Na različnih krajih po Sloveniji obeležujejo praznik s takimi in drugačnimi prireditvami. Sama sem si najbolj zapomnila, ko sem kot srednješolka z mladimi iz svoje okolice na ta dan odšla na Snežnik. S seboj smo nosili izobešeno slovensko zastavo. Že pri vznožju so nas mimoidoči z odobravanjem pozdravljali in opazovali našo zagnanost in vihranje zastave. Pot je bila naporna. Pobočje je bilo zelo strmo in pokrito s snegom. Iskala sem stopinje pred sabo hodečih planincev, da sem lažje hodila. Nisem imela derez in moji stari pohodni čevlji, ki so se mi do tedaj zdeli še povsem v redu, so se v tistem pohodu pokazali kot odsluženi, saj mi je zaradi obrabljenega podplata drselo. Borila sem se z vetrom, ki je bril v obraz. A ves trud je bil poplačan, ko smo prišli na vrh. Ogledovali smo si bele vrhove in prehojeno pot. Ko smo se greli s toplim čajem v planinski koči, so se nekateri že pripravljali na kulturni nastop. Tam, sredi premraženih in rdečih lic, je nastala slovesna tišina. Iz mladih grl smo slišali recitale in branje Prešernovih poezij. Glasno, s poudarki, doživeto. Še nikoli nisem tako močno doživela poezije.

Slovenščina je lepa, bogata, mogočna – kot vera. Tako jo je razumel tudi bl. Anton Martin Slomšek, ko je rekel: »Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.«

Slovenščina je lepa, bogata, mogočna kot vera.

Snežnik, 1769 m
Vir: https://www.loskadolina.info/sneznik-1796-m.html

NAGOVOR

Dragi šolarji in starši, spoštovane učiteljice in učitelji, drage katehistinje in kateheti!

Spet smo na začetku – na začetku novega šolskega leta. Polni smo pričakovanja in načrtov za to leto. Tudi tokrat lahko začnemo z mislijo starega pregovora: »Z Bogom začni vsako delo, da bo dober ték imelo!« Boga in njegovo pomoč potrebujemo, saj sami ne bomo zmogli vsega načrtovanega.

»Z Bogom začni vsako delo, da bo dober ték imelo!«

Najbrž se še dobro spominjamo, kako je bilo pred nekaj meseci, v marcu, aprilu in maju, ko so bile šole zaprte in ste se učili doma. Šolarji se niste mogli srečevati s sošolci in z učitelji, niste mogli biti skupaj v razredu in se skupaj igrati na igrišču ali v telovadnici. Sedaj je to zopet možno in smo vsi tega veseli: spet imate svoje razrede, svoje skupnosti, skupno učenje in igre.

Poleg spomina za le tri mesece nazaj, ob katerem smo ponosni in hvaležni, da smo preživeli čas epidemije, pa se naš spomin vrača še daleč bolj nazaj. Spominjamo se, da smo imeli pred 30. leti plebiscit za svojo samostojno državo. To je bil čas osamosvajanja Slovenije. Starši ste to tedaj doživljali kot otroci; danes pa imate veliko priložnost, da svoje veselje, hvaležnost in ponos ob naši samostojni državi Sloveniji razlagate svojim otrokom. Zelo pomembno je, da se spominjamo. To ne pomeni, da bi živeli v preteklosti, pač pa, da se zavedamo, da mnoge stvari, ki jih imamo in živimo, temeljijo v preteklosti. Tako se v družini spominjamo svojih staršev, starih staršev in vseh prednikov – po mamini in očetovi strani; pri zgodovini se učimo in se spominjamo velikih dogodkov našega naroda, življenja, kulture in umetnosti; pri verouku in v cerkvi se spominjamo velikih dogodkov odrešenja, Jezusovega življenja in nauka ter njegove prisotnosti v velikih delih skozi vso zgodovino. Spominjamo se dogodkov osamosvajanja Slovenije pred 30. leti, nanje smo zelo ponosni in sedaj iz teh dogodkov živimo v samostojni Sloveniji.

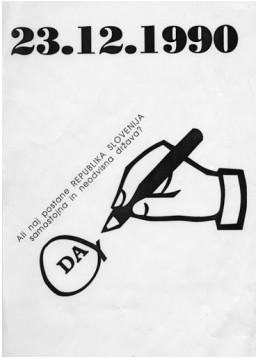

Glas javnosti za slovensko osamosvojitev
Vir: http://zgodovina.si/glas-javnosti-za-slovensko-osamosvojitev-plebiscit-1990/

Vse to spominjanje prikliče v naše duše veselje in veliko hvaležnost. Lahko bi napisali dolg seznam zahval, ki bi jih lahko izrekli pred ljudmi in pred Bogom za našo domovino Slovenijo. Morda bi bil seznam zahval ena od prvih vaj ali domačih nalog v novem šolskem in katehetskem letu. Čas epidemije nam je pokazal, da mnoge stvari niso same po sebi umevne, pač pa so nam podarjene. Če jih ni, jih hudo pogrešamo.

Za vse te stvari smo tudi odgovorni. Odgovorni smo skupaj in vsak posebej – tako za dobre kot tudi za slabe stvari. Odgovorni smo zase, kaj se bomo naučili in kaj bomo delali; odgovorni smo za svoje bližnje, otroke, starše, sošolce, učitelje ... Pravzaprav smo odgovorni za celotno družbo ter za razmere v naši državi Sloveniji. Nihče ne more reči: »Mene pa to ne briga.«

V letošnjem letu bomo imeli veliko izzivov in priložnosti, da bi utrjevali ljubezen do naše domovine in do države. Že sedaj smo povabljeni k pravemu domoljubju, v katerem se bo čutila naša ljubezen do lastnega naroda, našega slovenskega jezika in kulture. Za to bomo delali, se učili in molili. Ob tem pa bomo spoštovali tudi vse druge ljudi, druge narode in kulture; seveda pa od njih prav tako pričakujemo spoštovanje našega naroda in države.
Naj vse otroke, učence, starše, učitelje, katehistinje, katehiste in katehete v novem šolskem letu spremlja blagoslov Jezusa Kristusa in Marijino materinsko varstvo!

msgr. dr. Franc Šuštar,
pomožni ljubljanski škof

Virus Covid-19
Vir:
https://www.sdgz.it/koronavirus-covid-19/

PROŠNJE

Jezus nam zagotavlja: kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi. Zato se z zaupanjem obrnimo k njemu in ga prosímo:

- **Dobri Jezus,** prosimo te za vse otroke, ki so v teh dneh prvič ali ponovno vstopili v vrtce, za njihove starše in vzgojitelje: naj bodo njihovi dnevi umirjeni.
- **Dobri Jezus,** prosimo te za vse osnovnošolske otroke, njihove starše ter učitelje: naj bo začetek novega šolskega leta opremljen s pozitivno naravnanostjo.
- **Dobri Jezus,** prosimo te za vse srednješolce, njihove starše in profesorje: naj bodo vedno pripravljeni stopati preko mladostniških zapletov.
- **Dobri Jezus,** prosimo te za vse študente, njihove starše in profesorje: naj jim bo strokovno izobraževanje izziv za iskanje resnice in dobrega.
- **Dobri Jezus,** prosimo te za vse ostale delavce, ki skrbijo, da izobraževalni sistem deluje: za čistilke, kuharje, hišnike, strokovne sodelavce in vse, ki so povezani z izobraževanjem: naj jim delo predstavlja služenje bližnjemu.

Čas epidemije nam je pokazal, da mnoge stvari niso same po sebi umevne, pač pa so nam podarjene.

PONEDELJEK, 7. 9. 2020
SVETI ŠTEFAN IN SVETI MELHIOR
UVOD V SVETO MAŠO: Branka Roškar
RAZMIŠLJANJE: Ostroga z Ajdne, ddr. Verena Vidrih Perko
PROŠNJE: Branka Roškar

UVOD V SVETO MAŠO

Danes godujeta sv. Štefan in sv. Melhior, oba mučenca iz 17. stoletja. Mučena in usmrčena sta bila, ker nista popustila pritiskom kalvincev, ki so tedaj prevladovali na Slovaškem. Krščansko besedo sta branila do konca, do smrti. Koliko naših prednikov je slovensko besedo in slovensko kulturo branilo do konca, do smrti? Pomislimo na to, da naša svobodna država stoji tudi na temeljih mož in žena, ki so branili slovenstvo in krščanstvo.

RAZMIŠLJANJE: Ostroga z Ajdne

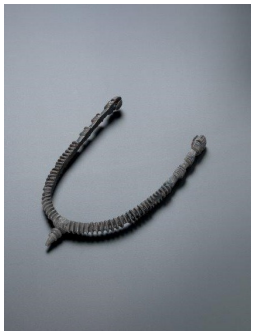

Bronasta ostroga z Ajdne. Predmet hrani Gorenjski muzej v Kranju. Foto: T. Lauko

Pred več kot dvajsetimi leti sem sodelovala pri izkopavanjih na Ajdni pod Stolom. Na dan, ko je vodja, dr. Sagadin, odšel po opravkih v dolino, sem med ruševinami uzrla bronasto ostrogo. Popolno presenečenje! Osupli kolega, velik poznavalec slovanske materialne kulture, je predmet brž umestil v 9. stoletje in ga primerjal z opremo velikomoravskih knezov.
Zakaj je bila najdba tako presenetljiva? Ajdna je bila v 6. stoletju pribežališče dolinskega prebivalstva. Zahodno rimsko cesarstvo je že klonilo pred vdori ljudstev, antična, krščanska civilizacija se je ohranila le še za zidinami sredozemskih mest in v Bizancu.
Na Ajdni je bilo okoli 30 hiš. Vas je bila dobro organizirana, zastražena in oskrbljena z vodo ter s hrano z njiv v dolini in iz čred na okoliških planinah. Pa najbrž ni dočakala 7. stoletja. Požganina cerkvice z razbitinami oltarja in razdejanim relikviarijem za svetniške ostanke neznanega zavetnika izpričujejo nasilni konec vasice in njenih prebivalcev. Uničili so jo napadalci, ki so oskrunili tudi cerkev. Najverjetneje avaro-slovanska plemena, ki so jih odbile mogočne zidine Konstantinopla in jih je bizantinski dvor občasno najemal za plenjenje po Zahodu.
Ruševine vasice je prekrilo zelenje in razen v ljudski pesmici je spomin nanjo ugasnil. Toda že Andrej Valič, prvi raziskovalec Ajdne, je odkril bronast okov za pritrjevanje meča na pas slovanskih konjenikov iz 9. stoletja. Prave razlage ni bilo. Med gradivom, odkritim na slovanskih grobiščih v Kranju in na Bledu, ni bilo konjeniške, razpoznavno knežje opreme. Šele nedavna odkritja z Gradišča nad Bašljem pri Preddvoru, večidel iz zgodnjega 9. stoletja, so razkrila tudi knežjo opremo, kar je razkrilo sedež kneževine Karneole. Kako je torej z ajdensko ostrogo?

Računalniška simulacija naselbine Ajdna
Vir: https://www.delo.si/novice/slovenija/usoda-prelepe-ajdne-v-rokah-prostovoljcev.html

Leta 822 je v Sisku izbruhnil upor proti Frankom Ljudevita Posavskega, ki so se mu pridružili tudi v zgornjesavski dolini. Po zmagi nad uporniki so Franki obračunali še z ostanki karniolskega plemstva. So ajdenski predmeti priče usodnega spopada? Tega najbrž ne bomo nikoli vedeli. Bolj intrigantno pa je drugo vprašanje.
Predmete iz 9. stoletja strokovno imenujemo staroslovanska materialna kultura, čeravno so Brižinski spomeniki, napisani v (staro) slovenskem jeziku, nastali le malo zatem. Kako torej? Ostrogo je nosil slovanski knez, jezik, ki ga je govoril in je nastajal v istem času, pa sodi k slovenskemu jeziku. Lapsus verbi ali izraz medle slovenske identitete?

V rojstni hiši Matije Čopa v Žirovnici je urejena arheološka razstava Muzejska soba Ajdna.
Vir: https://julian-alps.com/sl/poi/muzej/copova-rojstna-hisa/43632515/

PROŠNJE

Med nami navzoči Gospod nas po svoji milosti vodi do novih spoznanj. Vedno znova se nam razodeva in pomaga udejanjiti stvari, ki so dobre za vse občestvo. Zato ga zaupno prosímo:

- **Prosimo te** za slovenski narod, naj med nami znova zavlada enotnost in sožitje.
- **Prosimo te** za ljudi, ki so na odgovornih mestih, da bi se zmogli odločati za dobro vseh nas.
- **Prosimo te** za slovensko deželo; varuj jo pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- **Prosimo te,** da bi Slovenci dobili prvega slovenskega svetnika, našega zavetnika blaženega Antona Martina Slomška, ki je delal za slovenski narod in ga neizmerno ljubil.
- **Prosimo te,** nakloni vsem našim rajnim prednikom večno srečo pri tebi.

Prosimo te za slovenski narod, naj med nami znova zavlada enotnost in sožitje.

TOREK, 8. 9. 2020
ROJSTVO DEVICE MARIJE
UVOD V SVETO MAŠO: Magdalena Jarc
RAZMIŠLJANJE: Domovina skozi oči priseljenke, zapisala Magdalena Jarc po pripovedi Sare Bevc Jonan
PROŠNJE: Magdalena Jarc

UVOD V SVETO MAŠO

Danes je praznik. Rojstvo Device Marije. God svetnika pomeni dan odprtih vrat za njegove milosti. Si lahko predstavljate Devico Marijo v njeni slavi, ko milostno zre na nas in želi, da jo posnemamo v njeni veliki vrlini; v zaupanju v njenega Sina, našega Odrešenika. Zaupala mu je pod križem in v slavi vstajenja.
Kaj pa ti in jaz? Ali živiva za upanje in obžalujeva, kadar nisva takšna?

RAZMIŠLJANJE: Domovina skozi oči priseljenke

Irak je obmorska država na Bližnjem vzhodu v jugozahodni Aziji.
Vir: https://sl.maps-iraq.com/irak-%C4%8Dlanice-zemljevid

Zgled upanja so tudi nekateri naši sodobniki, ljudje, s katerimi lahko delimo vsak dan. Takšna žena upanja je gospa Sara Bevc Jonan iz Iraka, ki je leta 2003 s svojimi starši prišla v Slovenijo kot begunka. Po poklicu je inženirka fizike. Njena družina je v svoji domovini dobro živela, dokler ni tam zmagal radikalni islam in je bila prisiljena zapustiti svojo domovino, ker so jim grozili s smrtjo. Na tisoče evrov so plačali za ilegalno pot. Tihotapci so jim v Novi Gorici zatrdili, da so že v Italiji. Sara je ostala v Sloveniji. Pozneje se je poročila in z možem imata hčerko.
Za Evropo meni, da izgublja moralo in vrednote. Sloveniji želi, da bi Slovenci, kamor se šteje tudi ona, ohranili svojo kulturo in skrb za državo. Kot Slovenka čuti novo rojstvo, novo upanje, hkrati ima v sebi mešan občutek sladkobe in grenkobe, kot da je nekako razdvojena oseba. V svoji novi domovini ceni točnost, spoštovanje časa, obljub, delavnost in samostojnost. Opaža tudi sebičnost, egoizem, nestrpnost, zavist, izgubljanje vere, izgubo identitete in pripadnosti, pa tudi nestrpnost, kar ji ni všeč.
Najbolj pogreša svojo identiteto, pripadnost, sprejetost, da je 'original'. Želi izobraziti ljudi o starih kristjanih in čuti, da je to njena naloga. Želi, da bi bili v Evropi bolj pozorni na stvari, ki se dogajajo okoli nas, da ne bi doživeli enake usode kot Kaldejci iz Iraka.
Pripadati narodu pomeni zavedati se svoje narodnosti, biti ponosen, samozavesten in imeti samospoštovanje, ohraniti tradicijo, jezik in navade naroda. Pripadati državi pa zanjo pomeni biti ponosen, zvest, zavzet, odgovoren, strpen, družbeno koristen, požrtvovalen in biti pripravljen boriti se za domovino oziroma za državo, kjer živi in v katere dobroti uživa.

Zastava Republike Irak
Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Irak

Pripadati državi pomeni tudi spoštovati državo in druge državljane, spoštovati ustavo, zakone, ustanove, varnost in red.
Kot človek želi biti strpna, sočutna in spoštovati sebe in druge ter biti zvesta. Kot žena želi znati ljubiti, biti topla, sočutna, zvesta, čutiti pripadnost, se učiti sobivanja z drugimi, iskati kompromise in biti strpna ter potrpežljiva. Kot katoličanka želi biti zvesta veri, Jezusu, Cerkvi. Zaveda se, da ima v sebi podarjeno ljubezen, spoštovanje, sočutje in požrtvovalnost do sočloveka. Vera ji daje odgovornost do sebe, družine in družbe.
Za karierni in življenjski uspeh uporabi odlomek iz Svetega pisma, priliko, v kateri Jezus govori o talentih, ki jih moramo pametno uporabiti in razvijati v družbeno korist: »Vsakemu, ki ima, se bo dalo, in tistemu, ki nima, se bo vzelo tudi to, kar ima.« (Lk 19, 26)
Danes gospa Sara Bevc Jonan pomaga mnogim ljudem v stiski, predvsem odrinjenim in zapuščenim. Naj nam bo njeno življenje spodbuda za večjo ljubezen.

Prilika o talentih
Vir: https://www.jw.org/sl/knjiznica/revije/w20150315/prilika-o-talentih/

PROŠNJE

Med nami navzoči Gospod nas po svoji milosti vodi do novih spoznanj. Vedno znova se nam razodeva in pomaga udejanjiti stvari, ki so dobre za vse občestvo. Zato ga zaupno prosímo:

- **Gospod,** varuj papeža Frančiška, škofe in duhovnike, da bodo tvoji zvesti sodelavci.
- **Gospod,** prosimo te za zdrave družine. Naj v njih rastejo otroci, ki bodo duhovno bogati, etični in sposobni posamezniki.
- **Gospod,** daj, da bomo cenili svoje korenine, da bo iz njih rastla naša narodna zavest ter da bodo krščanske vrednote temelj naše družbe.
- **Gospod,** daj, da bomo Slovenke ljubeče žene, odgovorne matere, državljanke in kristjanke.
- **Gospod,** poživi nam vero in nakloni vsem umrlim večno srečo pri Bogu.

»Kajti vsakemu, ki ima, se bo dalo, in tistemu, ki nima, se bo vzelo tudi to, kar ima.«
(Lk 19, 26)

SREDA, 9. 9. 2020
SVETI PETER KLAVER
UVOD V SVETO MAŠO: Branka Roškar
RAZMIŠLJANJE: Hrepenenje po večni domovini, Sonja Topler
PROŠNJE: Branka Roškar

UVOD V SVETO MAŠO

Blagor nam, ker imamo svojo domovino. Blagor nam, ker smo svobodni in lahko izražamo svoje mnenje. Blagor nam, ker nas nihče ne vklepa v verige in vodi v tujo deželo, da bi nas tam izkoriščal.
Današnji svetnik, sv. Peter Klaver, takšne spone dobro pozna. V času trgovine s sužnji med Afriko in Južno Ameriko je pomagal tisočim sužnjem. Pomagal jim je tako s telesno kot z duhovno hrano. Ker so izkoriščani črnci izgubili svobodo in svojo zemeljsko domovino, jim je sv. Peter Klaver predstavil nebeško domovino na takšen način, da so ga črnci prepoznali kot svojega velikega prijatelja.
Bodimo Bogu hvaležni za našo zemeljsko in nebeško domovino.

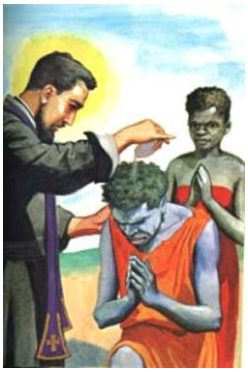

Sveti Peter Klaver, duhovnik in redovnik
Vir: https://svetniki.org/sveti-peter-klaver-duhovnik-redovnik/

RAZMIŠLJANJE: Hrepenenje po večni domovini

Kaj je domovina? Na to vprašanje dobimo od otrok odgovore, kot npr.: 'da si doma', 'tam, kjer človek živi', 'kjer se rodiš', 'kjer ti je najbolj fajn'. Da bi ohranili njihovo identificiranje domovine z varnostjo in ugodjem, lahko tako veroučna kateheza kot starševska in učiteljska vzgoja najde veliko priložnosti, da je z besedo (tudi z molitvijo) in dejanji zgled ljubezni do tuzemske domovine, ko skrbi za lepoto slovenskega jezika, za čistočo narave, kulturno udejstvovanje itd. Za kristjana pa ni bistveno vprašanje, kaj je domovina, ampak kdo je domovina, kajti Bog sam je domovina. On je naš dom. Hrepenenje po nebeški domovini je večno hrepenenje po Očetu. V Njem vse dobi svoj smisel, upanje je izpolnjeno, vse stiske končane, vsi strahovi izničeni. Združeni v Njem predstavljamo eno samo družino, vendar le-te ne povezuje krvno sorodstvo, ampak pot, ki nas vodi k Jezusu. Jezus je naša povezujoča moč. V njem smo bratje in sestre.
V Cankarjevem *Kurentu* beremo: »O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: 'Tod bodo živeli veseli ljudje!'« Danes smo povabljeni k premisleku, koliko jaz kot posameznik zares prispevam k ustvarjanju tega živega dogajanja veselja, upanja, ljubezni, bratstva, povezanosti. Bl. Anton Martin Slomšek si je prizadeval ustvariti domovino ljubezni, miru, vključenosti, usmiljenja, saj je hrepenel po tisti Domovini, proti kateri je potoval.

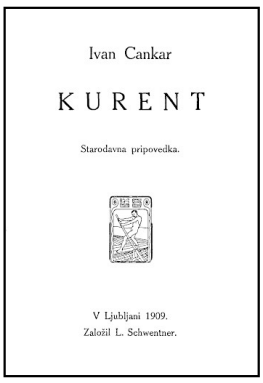

Ivan Cankar

KURENT

Starodavna pripovedka.

V Ljubljani 1909.
Založil L. Schwentner.

Povest Kurent je nastala leta 1909. Dogajanje v njej je simbol konkretnih življenjskih razmer pred 1. svetovno vojno.
Vir: http://nl.ijs.si/imp/dl/xml/WIKI00397-1909.xml

Tako je goreče privzgajal ljubezen do tuzemske domovine in hkrati kazal na večno domovino, kjer bo vse večni DA, večni Amen.
Poklicani smo uresničevati Jezusovo oporoko: da bi bili vsi eno. Ta edinost pa nam ni podarjena, ampak si moramo neprenehoma prizadevati zanjo in ljubiti to deželo in te ljudi, kajti nikjer drugje na svetu ni take domovine in takih ljudi. Vsak korak, vsaka misel in poteza posameznika vpliva na sočloveka. Kaj dobrega dosežemo s pritoževanjem, nesoglasjem, razprtijami, neiskrenostjo, uporništvom?
Prav ničesar. Le še več trpljenja povzročimo sebi in drugim. Zato naj se v naši domovini vsak dan uresničuje nova zapoved: Bodite povezani in služite drug drugemu!

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: »Tod bodo živeli veseli ljudje!«
(Ivan Cankar)

PROŠNJE

Med nami navzoči Gospod nas po svoji milosti vodi do novih spoznanj. Vedno znova se nam razodeva in pomaga udejanjiti to, kar je dobro za vse občestvo. Zato ga zaupno prosímo:

- **Dobri Bog,** prosimo te, da bi znali ceniti mir in svobodo, v kateri živimo.
- **Dobri Bog,** pomagaj našemu narodu na poti sprave.
- **Dobri Bog,** prosimo te za vse prebivalce naše države in njene voditelje, da bi spoštovali vrednote, ki so nas nekoč povezale v skupno državo.
- **Dobri Bog,** pomagaj staršem in pedagoškim delavcem vzgajati mlade za ljubezen do domovine.
- **Dobri Bog,** pomagaj nam ohranjati zaupanje, da bomo po smrti ponovno združeni ob Tebi v nebeški domovini.

ČETRTEK, 10. 9. 2020
BLAŽENI FRANČIŠEK GÁRATE
UVOD V SVETO MAŠO: Martina Petelinek
RAZMIŠLJANJE: Moja domovina, Veronika Koselj
PROŠNJE: Martina Petelinek

UVOD V SVETO MAŠO

Danes goduje blaženi Frančišek Gárate (1857–1929), ki se je v svojem življenju odlikoval s prijaznostjo do študentov. Najprej kot bolničar v jezuitskem kolegiju blizu Atlantskega oceana in kasneje kot vratar v jezuitskem kolegiju v Bilbau. Bil je spoštljiv do vseh, ki so prihajali v skupnost. Študente je vzpodbujal, jim svetoval ter jih tolažil. Tistim, ki so trpeli pomanjkanje, je pomagal s hrano in obleko. Bil je vratar, kakršnega si želimo povsod, zlasti tam, kjer je hrepenenje posameznikov po sprejetosti, dostojanstvu, svobodi in sreči neizrekljivo veliko.

Blaženi Frančišek Gárate
Vir: https://www.jezuiti.si/?page_id=5307

RAZMIŠLJANJE: Moja domovina

Moja lepa domovina: zelena pokrajina, polja, travniki, gozdovi. Pot se odcepi in vodi skozi mogočen drevored. Šele na njegovem koncu se pogledu odpre kotanja in v njej za visoko žičnato ograjo stavbe. Zapor.
Kljub svoji mladosti pride sključen, z glavo pogreznjeno med ramena.
Koliko let bo še tu? Kako bo zdržal?
Zločin, ki ga je storil, visi nad njim in ga pritiska k tlom. Ne razume tega, kar je storil, in nima kam pobegniti – ne pred sabo ne pred drugimi. Tu je izkusil nasilje sojetnikov, posmeh, izsiljevanje, grožnje. Ne ve, kaj je huje: to, kar ga plaši od zunaj, ali tisto od znotraj.
Nekoč je bil srečen. Težko pričakovan otrok. Imel je, kar je potreboval in kar je želel. Bil je uspešen. Rad je igral klavir in vozil avto. Občudoval je prosojno zelenje, skozi katerega je prodirala svetloba sonca. Toda virtualni svet mu je postal bližji kot realnost okoli njega. Vse bolj se je zapiral vanj.
Moja domovina, kaj se dogaja s tvojimi sinovi in hčerami?
Potem je pokusil drogo. Tako kot drugi. Tonil je vedno globlje. Ni več vedel, kaj je resnica in kaj privid. In zgodilo se je najhujše.
Moja domovina, koliko tvojih mladih je bolnih ...
Znašel se je na forenzičnem oddelku na psihiatriji. Zapor v bolnišnici. Tam ni mogel na delo kot prej v zaporu. Ni mogel več poslušati svoje glasbe. Ni smel ven.
Moja domovina, tvoji izgubljeni sinovi in hčere. Obteženi s krivdo, osamljeni, pozabljeni, zavrženi, nebogljeni, zbegani.

Zapor – prostor, kjer svoboda ni nekaj samoumevnega
Vir: https://novice.svet24.si/clanek/novice/slovenija/58c7d3783dfb3/dobili-bomo-nov-zapor-lokacija-ze-znana

In vendar človeško srce ne neha hrepeneti. Po sprejetosti, po dostojanstvu, po svobodi, po sreči.
Preproste risbice in dobre želje, ki so jih zanje zapisali otroci, so v njih prebudile najlepše:
Izognite se našim stopinjam. Spoštujte se med seboj. Marljivo se učite, da boste v ponos svojim staršem in naši državi. Da bi ohranili to lepo državo, da bi bila ponosna in pravična do vseh. Da bo nekoč pri nas in po vsem svetu mir. Da bomo složni in marljivi stopali po poteh staršev, babic in dedkov. Prosimo vas: ohranite srce čisto!
Moja domovina, to hrepenenje sega prek naših in tvojih meja. Hrepenenje, ki daje upanje, da bo tudi tisti, ki je izgubljen, nekoč našel svoj dom. Kjer bo sprejet, spoštovan, svoboden, srečen. Skupaj z drugimi.

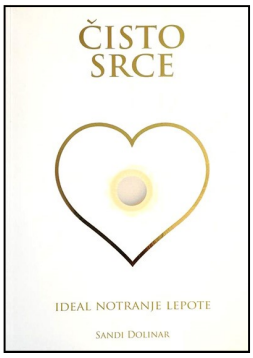

Ohranimo čisto srce!
Vir: https://duhovnost.si/cisto-srce-ideal-notranje-lepote/

PROŠNJE

Življenje v skupnosti zaradi naše raznolikosti ni lahko, še težje pa je, kadar nas bremenijo boleča doživetja. Gospod je prišel na svet, da nam pomaga, zato ga zaupno prosimo:

- **Ljubi Bog,** pomagaj nam, da se bomo izogibali slabim potem. Pomagaj nam stopati po poti, ki omogoča osebno svobodo vsem, torej življenje brez odvisnosti in kaznivih dejanj.
- **Ljubi Bog,** pomagaj nam, da bomo znali ljubiti svoje sovražnike, delati dobro, blagoslavljati in moliti. Tako za tiste, ki so naši prijatelji, kot za tiste, ki jih v tej vlogi še nismo prepoznali.
- **Ljubi Bog,** pomagaj nam ohraniti čisto srce, občutljivo za stiske drugih in pripravljeno nesebično pomagati vsem, ki so v težavah.
- **Ljubi Bog,** prosimo te, da bi znali živeti v strpnosti, razumevanju in spoštovanju.
- **Ljubi Bog,** prosimo te, da bi kljub prizadejanim krivicam in ponižanju znali iskreno odpuščati in da bi bili vsi rajni deležni Božjega usmiljenja v nebesih.

Hrepenenje, ki daje upanje, da bo tudi tisti, ki je izgubljen, nekoč našel svoj dom.

PETEK, 11. 9. 2020
SVETI GVIDO
UVOD V SVETO MAŠO: Martina Petelinek
RAZMIŠLJANJE: Lavra in Megi, Milan Knep
PROŠNJE: Martina Petelinek

UVOD V SVETO MAŠO

Globoka notranja želja živeti skromno, v sebi pa bogato duhovno življenje, je današnjega svetnika, svetega Gvida iz Pompose, privedla do tega, da si je nadel najlepšo obleko ter odšel na praznik sv. Apolinarija v Raveno. Tu se je zatekel k molitvi, nato pa pred cerkvijo razdelil svoje premoženje pomoči potrebnim. V Pomposi je prevzel vodenje opatije. Bil je znan po svoji blagi metodi do sobratov. Za napake in slabosti menihov je veliko molil.
V drži goreče molitve do domovine in povezanosti z Gospodom smo z njim in Očetom združeni tudi danes.

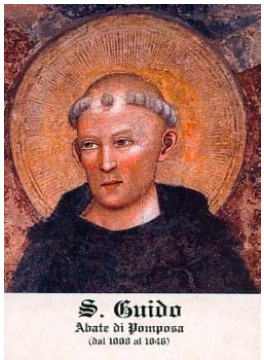

Sveti Gvido iz Pompose
Vir: http://svetniki.org/sveti-gvido-iz-pompose-opat-dominikanec/

RAZMIŠLJANJE: Lavra in Megi

Sestra me je povabila na nedeljsko kosilo. Pri mizi sem sedel poleg sedemletne nečakinje Lavre. Med kosilom me je sestra vprašala, ali imam kakšno idejo za nedeljski popoldanski izlet. Predlagal sem jim, naj se z avtom zapeljejo do Sv. Katarine nad Ljubljano, potem pa naj jo peš mahnejo do polhograjske Grmade (898 m). Naslednjo nedeljo sem Lavro vprašal, kako je bilo na izletu. Izstrelila je: »Mami je naredila zelo dobre sendviče.« Njej je bilo dovolj, da je na izletu držala mamico za roko in na vrhu hriba skupaj z bratcem in sestrico pojedla dober sendvič. Danes ima Lavra dva majhna otroka. Tudi njiju na izletu zanimajo predvsem dobrote v očijevem nahrbtniku. Sama z možem pa vidita mnogo več. Na sendviče niti ne pomislita. Njuni duši se odpočijeta na milini zelenih travnikov, obsijanih s soncem. Pomirja ju šum potoka, ki teče med griči.
Tudi šestletna Megi, hči mojih prijateljev, je bila podobna Lavri. Po zelo strmem travnatem pobočju sva se neke sobote vzpenjala na Miklavževo goro (955 m), nedaleč od Železnikov. Pri cerkvici sva se ustavila. Ko sta do naju prišla še njuna starša in drugi prijatelji, pohodniki, me je Megi prostodušno vprašala: »Pa zakaj smo rinili v ta hrib?« »Da bomo kaj videli,« sem ji odgovoril. »In kaj se tukaj sploh vidi?« »Poglej, tam je Blegoš, na drugi strani Ratitovec.« To je bilo zanjo preveč. Pogledala je mamo in rekla: »Mami, prosim sendvič.«
Tudi Megi je sedaj mamica in ima šestletno hčerko, ki misli predvsem na sendviče in bombone. Svojo deklico razume. Sama pa tako kot Lavra vidi več. Dušo ji napolnjuje Božji mir, ki veje nad listjem dreves.

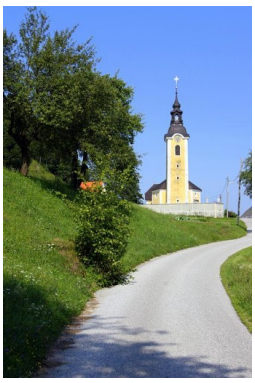

Sveta Katarina nad Ljubljano. Cerkev se nahaja v vasi Topol nad Medvodami.
Vir: http://www.gremonapot.si/pohodnistvo/podrobnosti-trase.aspx?routeID=4

Opazuje samotne ptice, ki jadrajo nad pokrajino. Ne more se nagledati oblačkov vedno novih oblik in odtenkov.

Ko sta bili Lavra in Megi majhni deklici, je bila njuna družina zanju ves svet. Na družinskih izletih in sprehodih pa sta odkrivali vedno več. Lepota dežele ju je osvojila, a se tega dolgo nista zavedali. Megi je nekega večera, ko je oči gledal tekmo naše nogometne reprezentance, doumela, da so to *naši* športniki. S tribun stadiona je odmevalo: »*Slovenija, Slovenija!*« Šele takrat jo je prešinilo, da je Slovenka tudi ona, da so kraji, kamor hodijo na izlete, v Sloveniji, da je zastava na balkonu njihovega doma slovenska, da je himna, ki jo pred tekmo poje ves stadion z nogometaši vred – slovenska. A potem je Megi potrebovala še več kot deset let, da je vse te stvari povezala.

Polhograjska Grmada, 898 m
Vir: https://www.radio-odeon.com/koledar-dogodkov/polhograjska-grmada/

Lavra in Megi sta bili rojeni kmalu po tem, ko smo Slovenci dobili svojo državo. Veličine tega dogodka se kot deklici nista zavedali. Sedaj razumeta, da otroci, ki jih imata, niso nekaj samoumevnega. Vsi ne morejo imeti otrok. Njuni otroci so zanju znamenje, da jima je dobri Bog odgovoril na hrepenenje po otrocih, zato se mu za ta dar zahvaljujeta. Razumeta, da tudi država Slovenija ni samoumevna. Mnogi veliki narodi svojih držav nimajo, denimo Kurdi, ki jih je dvajset milijonov. Zato je na njunih ustnicah pogosto zahvala: »Gospod, hvala ti za najine otroke, hvala ti za to lepo deželo, hvala ti za Slovenijo.«

»Gospod, hvala ti za najine otroke, hvala ti za to lepo deželo, hvala ti za Slovenijo.«

PROŠNJE

Bog nas je ustvaril, da bi znali živeti skupaj. Iskreno in zaupno ga prosímo:

- **Ljubi Bog,** pomagaj nam razumeti, da bomo skupaj za skupno dobro zmogli s Teboj.
- **Ljubi Bog,** daj nam piti žive vode, ki bo omogočala rast in razvoj odgovorne življenjske drže do sebe, bližnjih in okolja.
- **Ljubi Bog,** prosimo te za našo domovino; naj bo prostor topline, sprejemanja, strpnosti in medsebojne pomoči.
- **Ljubi Bog,** prosimo te za naše voditelje, da bodo odgovorno in pošteno opravljali zaupano jim nalogo v dobrobit vseh.
- **Ljubi Bog,** prosimo te za vse tiste, ki so obupali. Naj v Jezusovem objemu najdejo svoj mir.

SOBOTA, 12. 9. 2020
MARIJINO IME
UVOD V SVETO MAŠO: Matevž Vidmar
RAZMIŠLJANJE: Likovne podobe preteklosti, Tanja Pogorevc Novak
PROŠNJE: Matevž Vidmar

UVOD V SVETO MAŠO

V najrazličnejših filmih in serijah je moč videti ogromno temine, groze in celo grdega. Jasno je, katerega duha sad je to. Na drugi strani so naše cerkve in kapelice oplemenitene s svetlim, spokojnim in z lepim. Če bomo pozorno pogledali, so prizori na prvi pogled lahko grozni: sv. Vid v kotlu, pa sv. Jurij nad groznim zmajem, ali pa apostol Andrej pred križem, ki po njem nosi ime. A vendar so ti prizori svetli, spokojni in lepi. Saj je dogodke, ki jih predstavljajo, oplemenitilo delovanje Svetega Duha. Kako pa bi mi sami narisali dogodke svojega življenja? Temno, grozno, celo grdo ali svetlo, spokojno in, navkljub težavnosti, lepo?

Podoba svetega Roka s kužnega znamenja
Vir: arhiv Tanje Pogorevc Novak

RAZMIŠLJANJE: Likovne podobe preteklosti

Iz likovnega izražanja Slovencev skozi preteklost lahko zaznamo globoko spoštovanje do stvarstva. V deželi mnogih cerkva, kapelic, razpel in drugih znamenj, od katerih je vsako na svoj način z umetelno izdelanostjo priča, da se človek na slovenskih tleh nikdar ni zadovoljil le s tistim, kar je potreboval za goli obstoj in bivanje, ampak je svojega ustvarjalnega duha pretakal v vidna sporočila, smo nagovorjene tudi zdaj živeče generacije. Na nas je, da likovna sporočila opazimo, da jih znamo razbrati, občudovati in upoštevati. Želja po ustvarjanju izvira iz hrepenenja po lepšem in plemenitejšem življenju. Če vse prej našteto združimo z elementi slovenske krasilne in ljudske umetnosti, lahko jasno razberemo, po čem so hrepeneli ljudje, ki so nam ohranili to deželo. Bogat nabor materialnih umetniških izrazil, tako v sakralni kot tudi ljudski umetnosti, bi lahko strnili v troje besed, ki govorijo o težnji naših prednikov. To so narava, ljubezen in vera. Temu pritrjujejo številni elementi rastja, pogosto upodobljene stilizacije src ter mnogo znamenj križa, trte in klasja.

Kužno znamenje v Mozirju
Vir: arhiv Tanje Pogorevc Novak

Ustavimo se kdaj ob kapelici na poti. Morda bo zaradi zaraščenosti in z odpadajočim ometom videti pozabljena in nezanimiva, a če bomo pozorni, bomo zagotovo na njej uspeli najti kakšno vizualno sporočilo. Morda je v njeni notranjosti le še obris naslikane človeške figure. Poiščimo na figuri ali ob njej dodana likovna izrazila – simbole, znake, atribute.

V literaturi ali na spletu lahko najdemo razlago le-teh in ugotovimo, kdo je upodobljen in kaj nam sporoča. Zagotovo je ta človeška figura tam z dobrim namenom in iz trdne vere v moč usmiljenja. Postavljena ali naslikana je bila bodisi v znamenje zahvale ali pa priprošnje. Kdo zmore prositi in se zahvaljevati? To zmore samo človek, ki se zaveda, da življenje ni samoumevno. Morda je ravno zaradi tega zavedanja naših prednikov košček sveta, ki so nam ga ohranili, tako neopisljivo lep.

»**Kdo zmore prositi in se zahvaljevati? To zmore samo človek, ki se zaveda, da življenje ni samoumevno.**«

PROŠNJE

Bratje in sestre! Nebeški Oče nas po svojem ljubljenem Sinu opominja, naj v vsakdanjem življenju sodelujemo in dvigamo kulturno raven. Zaupno ga prosímo:

- **Bog Sveti Duh,** navdihuj vse likovne umetnike, da bodo pri svojem delu iskali lépo.
- **Bog Sveti Duh,** prišepetavaj vsem glasbenim umetnikom melodije, ki slavijo tvoj odtis v stvarstvu.
- **Bog Sveti Duh,** razsvetljuj vse literarne umetnike, da bodo pri pisanju iskali resnico.
- **Bog Sveti Duh,** vodi tudi druge umetnike, da bodo odprti za tvoje delovanje.
- **Bog Sveti Duh,** deluj v našem narodu, da bomo vedno znali spoštovati umetnost.

.

NEDELJA, 13. 9. 2020
SVETI JANEZ ZLATOUSTI, KATEHETSKA NEDELJA
UVOD V SVETO MAŠO: dr. Borut Holcman
RAZMIŠLJANJE: Gradili bomo, dr. Borut Holcman
PROŠNJE: dr. Borut Holcman

UVOD V SVETO MAŠO

Sveti Janez Zlatousti
Vir: https://www.facebook.com/exodus.si/posts/10157440279555710/

Spoštovani šolarji in dijaki, dragi starši, učitelji in katehisti!
Danes goduje sv. Janez Zlatousti, cerkveni učitelj, ki je živel v 4. in 5. stoletju. V svojih govorih izpostavlja odgovornost za druge, ko pravi: »Vsako hišo naredite za cerkev. Ali niste vi odgovorni za zveličanje vaših otrok in vaših služabnikov in ali ne boste nekoč morali zanje dajati obračun? Kakor bomo mi pastirji dajali odgovor za vaše duše, tako bodo tudi družinski očetje pred Bogom odgovarjali za vsako osebo svoje hiše, za ženo, za otroke ...«
Dodamo lahko, da bomo tudi za domovino dajali odgovor – voditelji, kako so nas vodili, in mi, kako smo jih spoštovali.
Imamo domovino. Se zavedamo te vrednote ali pa je postala neka samoumevnost? Razmislimo, kaj bi lahko dali domovini za njen rojstni dan.
Za začetek molimo zanjo in se tako duhovno pripravimo na jubilej.

RAZMIŠLJANJE: Gradili bomo

(Morda bi pred sveto mašo nekaj otrok povabili, da od doma prinesejo opeko in kredo. 'Rekvizite' bi po evangeliju (pred razmišljanjem) prinesli pred oltar. To bo zagotovo lažje na kmetih, kjer se tak rekvizit vedno najde, težje bo v mestih; tam bi mogoče duhovniki ali katehisti z manjšo skupino prinesli vsaj štiri opeke in kredo, s katero bodo pisali na te opeke. Otroci naj dobijo občutek, da so določene vrednote temelj, kakor je opeka temelj. V razmislek, ne samo otrokom, temveč tudi staršem, učiteljem, katehistom, ki živimo in vzgajamo v tej domovini, postavimo vprašanje, kako razumemo vrednostni sistem države. Velja namreč, da državo gradi družina in kdor želi uničiti državo, bo najprej razvrednotil družino.)

Opeka in kreda
Vir: https://topdom.si/izdelek/opeka-polna/, https://www.decor-party.pl/glowna/1632-kreda-szkolna-biala-100szt.html

Spoštovani!
Nekateri med vami so prinesli opeke, spet drugi kredo. Čemu opeka in čemu kreda? Kaj moremo z opeko in kaj s kredo? Resnična življenjska zgodba pripoveduje nekako tako.
Ob nedeljskem kosilu, po juhi, je oče slovesno naznanil: »Gradili bomo.« Najprej je zavladala tišina. Zbranim pri mizi se je v mislih odvrtel film. Običajno je bilo, da so se pogovorili, da so si izmenjali pomisleke tudi za — v primerjavi z naznanilom – nepomembne stvari.
Starejši ob omizju je povzel besedo: »Doslej smo, bratje in sestre, živeli v eni sobi, se učili za isto mizo, se igrali pod isto mizo. Z novo hišo pa bi vsak imel svoj prostor, svojo mizo, svoj igralni kotiček, svoj prostor za ustvarjanje. Čudovito, vendar ...«

Da ne bi bilo tega vendar! Vsak je potiho premleval izrečene misli. Da, vsi smo imeli vse skupaj in nikogar ni motilo, če smo bili malo glasni, pa če je kdo stopil komu na nogo. Bili smo skupaj in jasno je bilo, da bo mlajši nosil hlače od starejšega, saj so mu te bile na starejšem všeč. »Gradili bomo hišo. To stane. Od kod bomo jemali?« Ponovno tišina. »Aha, tukaj tiči zajec,« se je oglasil oče in nadaljeval: »Nisem rekel 'gradili bomo hišo,' dejal sem samo: 'gradili bomo!'«

Gradili bomo dom.
Kaj potrebujemo?
Vir:
https://www.dankuchensentjur.si/spletno-nacrtovanje-v-udobju-doma/

(Na tem mestu lahko duhovnik oblikuje vprašanje za prisotne šolarje in tudi odrasle – ali so slišali, kaj je oče pri mizi naznanil – »Gradili bomo.« Ni dejal: »Gradili bomo hišo!« Dejal je samo: »Gradili bomo.«)

»Gradili bomo! Nisem dejal: 'Gradil bom,' ali 'Z mamo bova gradila.' Dejal sem: 'Gradili bomo!' Gradili bomo dom! Najprej bomo skupaj izbrali opeke, ki bodo služile za temelj našega novega doma.«
In prva napetost je popustila. Naenkrat je vsakega ob mizi prešinilo: »Tudi od mene je odvisno, tudi jaz bom odgovoren za našo gradnjo!«
In oče je nadaljeval: »Pri verouku ste lansko leto pri pripravi na prvo sveto obhajilo spoznali deset Božjih zapovedi, je tako? Bi mi kdo od vas znal povedati, kako se glasi četrta?«
In ponovno je povzel besedo najstarejši, letošnji birmanec. Kot iz topa je počilo: »Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji!«

Četrta Božja zapoved: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.

Prvoobhajanec je pristavil: »Kaj pa ima to opraviti z našo gradnjo?«
»O, zelo veliko!« se je, doslej tiha, v pogovor vključila mama. »Kam ste pa šli, ko vas je bolela glava, ko ste imeli vročino, ko ste kašljali – ste šli v bolnišnico?«
»Mama,« je dejala hčerka, »ti si skrbela za nas.«
»No, torej, naš dom je bila naša prva bolnišnica in midva z očetom prvi zdravnik in medicinska sestra!«
Ta starejši je mamo popravil: »Mama, ti si bila včasih bolj zdravnica kot ata, saj smo morali piti tisti grenki sirup in ti si bila tista, ki nas je znala prepričati, ata je samo asistiral.«
In je nadaljevala: »Kje ste se najprej naučili angelčka? Torej prvi verouk in prva cerkev je bil naš dom, tukaj smo prvič sklepali roke! Kje ste se naučili napisati svoje ime? Tukaj je bila prva šola! In kdo vas je dvignil, ko ste končali na kolenih, sredi gramoza? Oče, čeprav bi jih morda prej zaslužili po ta mehki plati, ker niste ubogali navodil, kako rabiti kolo in zavore! Tukaj je bila avtoriteta, spoštovanje, ki smo ga dolžni pravilom! Torej, četrta Božja zapoved vključuje spoštovanje domače bolnišnice, šole, cerkve in veroučilnice ter tudi domovine. Zato bomo začeli načrtovati temelje našega doma. Hiša se namreč gradi z opekami, dom z vrednotami.«

»Najprej bomo oblikovali temeljne opeke s sporočilom,« je nadaljeval oče. »Kaj mora biti prvi temelj doma?«

Najmlajša, ki je stopila v tretje leto vrtca, naslednje leto bo šla v prvi razred, je pozorno poslušala in potiho, a vendar odločno pristavila: »SPOŠTOVANJE,« ta starejši: »PRAVIČNOST,« lanski prvoobhajanec, še ves poln Jezusove zapovedi o ljubezni, je zagovarjal tretji temelj: »LJUBEZEN,« in skoraj neopažen deklič, petošolka: »NESEBIČNOST!«

Nedeljsko kosilo, ki so ga običajno 'opravili', je postalo obred, ki je trajal, in nihče se ni naveličal in nihče se ni uprl, ko je bilo treba pospraviti in pomiti. Za mizo je stopilo novo poglavje življenja: »Gradili bomo!« In prvič so pozabili na sladico.

In so zgradili. Zgradili so dom. Trije so že poročeni, eden je še študent. Ata in mama sta že drugič babica in dedek. Ostala sta varuha doma in vsi vedo, da je tukaj varno, ker so vsi prispevali.

Tako je tudi z domovino.

Zagotovo so graditelji naše domovine po dolgih stoletjih želje sklenili, da bomo gradili domovino. Tudi domovino moramo graditi. Vsi smo odgovorni zanjo, od največjega do najmanjšega, kakor za dom, saj je tukaj vse tisto, kar imamo doma: bolnišnica, šola, cerkev, pa tudi zapor za tistega, ki ne zmore štirih temeljev. Katerih že?

Sedaj bomo na opeke zapisali te štiri temelje doma/domovine:

SPOŠTOVANJE, PRAVIČNOST, LJUBEZEN, NESEBIČNOST.

Bomo zmogli?

Morda bi bilo sedaj, ob rojstnem dnevu domovine, treba te temelje malo obnoviti, jih malo počistiti in zloščiti.

In naj nam bo v zadoščenje drugi del četrte Božje zapovedi: »... dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.«

.

Hiša se gradi
z opekami.
Vir: splet, clip art

Dom se gradi
z vrednotami.
Vir: splet, clip art

TEMELJNE VREDNOTE

LJUBEZEN

NESEBIČNOST

PRAVIČNOST

SPOŠTOVANJE

BLAGOSLOV ZA NOVO ŠOLSKO LETO *(po pridigi)*

Molimo: Nebeški Oče, prosimo te, blagoslovi vse učence in njihove šolske torbe in potrebščine, da se bodo med šolskim letom pridno učili in vestno opravljali domače naloge. Blagoslovi tudi vzgojitelje, učitelje, katehete in starše, ki se trudijo za napredek in razvoj učencev. Naj vsi spoštujejo drug drugega in vedno bolj spoznavajo Tvojo veličino, lepoto, modrost, dobroto in ljubezen. Naj živijo srečno in polno življenje. Amen.

Duhovnik z blagoslovljeno vodo blagoslovi torbe in vse navzoče: otroke, starše, pedagoge, katehete ...

Vir: splet, clip art

PROŠNJE

Dobri Bog, ustvaril si zemljo in narode obdaril z vero in kulturo, opremil si jih z vrednotami spoštovanja, pravičnosti, ljubezni in nesebičnosti. Prosimo te:

- **Dobri oče,** pred tridesetimi leti smo dobili domovino. Mnogi so zanjo dali življenje. Nakloni nam voditeljev, ki bodo znali vključevati in spodbujati spoštovanje!
- **Dobri oče,** obdaril si nas z različnimi darovi. Pomagaj nam, da bo pravičnost merilo vseh naših odnosov!
- **Dobri oče,** povezuje nas prostor, čudovita narava in še čudovitejše stvaritve naših prednikov. Nakloni nam ljubezni do vsega, kar so naši predniki po tvoji dobroti ustvarili, in nakloni nam, da bomo pridobljeno s tvojo pomočjo bogatili!
- **Dobri oče,** mnoge med nami pestijo stiske. Odpiraj nam oči za stiskane in pomoči potrebne!
- **Dobri oče**, nakloni večno plačilo vsem staršem, katehetom, katehistom, učiteljem in državnim voditeljem za njihov zgled in prizadevanje!

»Nebeški Oče, prosimo te, blagoslovi vse učence in njihove šolske torbe in potrebščine, da se bodo med šolskim letom pridno učili in vestno opravljali domače naloge.«

UVOD V OČENAŠ

Spoštovani starši, se zavedate, da je nebeško očetovstvo odsev vašega očetovstva in materinstva na zemlji? Pred Gospodovo molitvijo v duhu premislimo, v čem moremo izboljšati svojo očetovsko in materinsko vlogo, da bo naša domovina Božje kraljestvo na zemlji in da bomo imeli dovolj vsakdanjega kruha. Prosímo Gospoda!

PRINAŠANJE DAROV

Kruh in vino: Nebeški Oče, prinašamo ti kruh in vino, ki se bosta spremenila v Jezusovo telo in Jezusovo kri. Naj nam ta nebeška hrana da moči, da bomo zmogli graditi nebeško kraljestvo že na tem svetu.

Kruh in vino
Vir: splet, clip art

Knjiga: Nebeški Oče, na oltar prinašamo knjigo. Predte polagamo znanje, ki smo ga že in ga še bomo usvojili. Naj pri učenju zaupamo v tvojo pomoč.

Šolska torba: Nebeški Oče, prinašamo ti šolsko torbo, ki velikokrat ni napolnjena samo s šolskimi potrebščinami in zvezki, temveč tudi z našimi skrbmi in problemi. Naj se zavedamo, da naši uspehi niso samo sad našega dela, ampak tudi tvoje milosti, težave pa so priložnost za rast v veri.

Šolska torba
Vir: splet, clip art

Žoga (igrača): Nebeški Oče, prinašamo ti žogo, ki predstavlja igrivost, sproščenost, veselje, brezskrbnost. Naj bo vsaka naša igra in sprostitev slavljenje Tvojega imena.

Prgišče zemlje *(v prozorni embalaži)*: Nebeški oče, prinašamo ti prgišče zemlje, ki predstavlja naš odnos do domovine. Daj nam moč, da bomo znali živeti v slogi in domovino ohraniti za zanamce.

Slovenija je moja domovina.
Vir: https://dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-3FBXMDUB

Sveto pismo in rožni venec: Nebeški Oče, na oltar ti prinašamo Sveto pismo in rožni venec. Izročamo ti vse naše molitve, prošnje in zahvale za naše otroke, starše, učitelje, katehete in vse, ki sooblikujejo naša življenja. Naj bo Tvoj blagoslov vedno navzoč v naših odnosih.

POTEK BLAGOSLOVA ZA NOVO ŠOLSKO LETO

Eno nedeljo prej povabimo (v župnijskih oznanilih, vabilih k verouku ...), naj otroci na določen dan k sveti maši prinesejo šolske torbe in potrebščine, da jih bo mašnik med sveto mašo blagoslovil. K blagoslovu povabimo tudi starše, učitelje, vzgojitelje, katehiste.

1. Sodelujoči se na sestanku dogovorijo o sodelovanju in zadolžitvah (po želji): petje, uvod v sveto mašo, branje beril, prošnje za vse potrebe, prinašanje darov, razlaga darov, uvod v Oče naš, pozdrav miru, zahvala po obhajilu ...
2. Če je treba, pred sveto mašo naredimo vajo (generalko).
3. Potek blagoslova:
   - Otroci, ki so k sveti maši prinesli šolske torbe, se skupaj s starši zberejo pod korom/pred cerkvijo/pri cerkvenih vratih ali enostavno torbe pred sveto mašo položijo na za to pripravljen prostor pred oltarjem.
   - Mašnik gre z ministranti k njim, jih pozdravi in med petjem vsi v sprevodu pridejo po sredini cerkve do oltarja.
   - Otroci odložijo torbe na tla/stopnice pred oltarjem in skupaj s starši sedejo na svoje mesto, od koder spremljajo sveto mašo in pri njej aktivno sodelujejo.
   - Po pridigi sledi blagoslov za novo šolsko leto. Duhovnik z blagoslovljeno vodo blagoslovi torbe in vse navzoče: otroke, starše, pedagoge ...
   - Med darovanjem mašniku iz sredine cerkve slovesno prinašajo darove, npr. ministranti kruh in vino, učiteljica knjigo in spričevalo, en učenec šolsko torbo, drug učenec žogo, naslednji računalniško miško, starša Sveto pismo in rožni venec. Prebere se razlaga in pomen prinesenih darov.
   - Po sveti maši vsak otrok vzame svojo torbo in skupaj s starši odide domov.

Sestanek sodelujočih
Vir: splet, clip art

Blagoslov mašnika
Vir: splet, clip art

Ob koncu svete maše sledi odhod domov.
Vir: splet, clip art

TEDEN VZGOJE 2020

TEDEN VZGOJE 2020

SLOVENIJA, MOJA DOMOVINA

SLOVENIJA, MOJA DOMOVINA

RAZMIŠLJANJA:

- msgr. dr. Franc Šuštar
- ddr. Verena Vidrih Perko
- Magdalena Jarc
- Sonja Topler
- Veronika Koselj
- Milan Knep
- Tanja Pogorevc Novak
- dr. Borut Holcman

UVODI V SVETO MAŠO, PROŠNJE IN BLAGOSLOV:

- Marija Žabjek
- p. dr. Silvo Šinkovec
- dr. Borut Holcman
- Magdalena Jarc
- Martina Petelinek
- Branka Roškar
- Matevž Vidmar
- Ana Zidar
- Slavka Janša

DRUŠTVO KATOLIŠKIH PEDAGOGOV SLOVENIJE DKPS

DKPS
ROŽNA ULICA 2
1000 LJUBLJANA
01/43 83 983
dkps.pisarna@gmail.com
www.dkps.si

ORGANIZACIJSKI ODBOR:

- p. dr. Silvo Šinkovec
- Tina Klinkon
- Branka Roškar
- Martina Petelinek
- Erika Ašič (jezikovni pregled)